

LIBRIS

We know
books

Liviu Rebreanu

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

REBREANU, LIVIU

Adam și Eva / Liviu Rebreanu. - București :

Librex Publishing, 2023

ISBN 978-606-8998-17-6

821.135.1

Editor: Ionuț Radu

DTP: Alexandra Tolocenco

Design copertă: Dona Tonka

LIBREX PUBLISHING

Str. Episcopul Radu, Nr. 30, București

redacție: 0723 193 019

comenzi@librex.ro

www.librex.ro

© LIBREX PUBLISHING, 2022

Orice reproducere, totală sau parțială, a acestei lucrări, fără acordul scris al editorului, este strict interzisă și se pedepsește conform *Legii dreptului de autor*

Adam și Eva

 LIBREX
București, 2023

CUPRINS

Începutul / 7
Capitolul I. Navamalika / 27
Capitolul II. Isit / 61
Capitolul III. Hamma / 95
Capitolul IV. Servilia / 133
Capitolul V. Maria / 171
Capitolul VI. Yvonne / 207
Capitolul VII Ileana / 245
Sfârșitul / 281

Capitolul I

Navamalika

Apoi chinul se lămuri într-o așteptare ca presimțirea unei schimbări inevitabile. Sufletul se zbuçiuma în tulburarea viitorului prezent. Conștiința își pierdea treptat limpezimea atotcuprinzătoare, parcă s-ar fi scufundat într-un nou alburiu și năbușitor. Sferele lumii noi apăsau ființa sufletului și îl mărgineau din ce în ce. Era o falfăire plăpândă în spațiul fără început și fără sfârșit, în bătaia timpului transparent.

Începu senzația unei coborâri prin planuri tot mai dese în care conștiința se subția ca un fir de argint răsucit fără cruțare.

Și deodată însăși conștiința parcă se frânse în două, iar sufletul se închise într-un zid nepătruns.

1

— Fii frumos ca cei doi Asvini, fii nobil ca regele Yayati, fii darnic ca Rantiveda, fii cucernic și drept ca Siva, fiul lui Usinar, iar numele tău să fie Mahavira!

Așa binecuvântă păstorul Kaurava pe noul născut, înfățișându-l soarelui ce-și sulița lumina răcoroasă în zarea răsăritului. În mâinile noduroase și arse de vânturile fierbinți ale Indiei, copilașul roșcovan gângurea speriat, sorbind lacom razele viorii ale dimineții.

— Mahavira! suspină Radha, femeia păstorului, cu glas plângător de fericire, din culcușul de zdrențe, uitându-și durerile în mândria de-a fi dăruit lumii un om.

Kaurava o privi cu recunoștință. Era întâiul lor copil și i se părea că a dobândit o comoară. Inima lui slăvea pe atotputernicul Vishnu.

— Radha, murmură păstorul cu blândețe - sunt omul cel mai fericit din lume!

Așeză odrasla la sânul mamei. Radha era în ochii bărbatului mai frumoasă ca o floare roșie de lotus. Acum însă, cu copilul în brațe, îi apărea asemenea copacului sfânt mango, alcătuiind o singură ființă cu nevinovata floare albă navamalika. Îi îmbrățișă din ochi pe amândoi și zise:

— Mă duc să cer binecuvântarea înțeleptului rishi.

Porni. După câțiva pași se întoarse.

— Radha, să-i duc și copilul!

Ochii femeii se umplură de lacrimi. Marele rishi să binecuvânteze rodul pântecelui ei! Pustnicul vestit, pentru înțelepciunea și cucernicia lui, în tot ținutul până la Hastinapur, orașul regelui, înfășură copilașul într-o haină și-l sărută cu foc:

— Du-te, Kaurava!

Soarele se ridica dintre dealurile line, acoperite cu cedri bătrâni. Fața lui purpurie surădea aspru ca obrazii viteazului în vâltoarea luptei. Spre miazănoapte, în fundul zărilor, sfânta Himalaya, cu coamele veșnic cărunte, lăcașul puternicului Indra, se înălța ca un zid ocrotitor. Șiraguri de munți coborau în cături tot mai joase, în culori tot mai închise până la codrul de kesara cu poiana sfântă unde piosul rishi își petrecea viața în posturi și rugăciuni. În depărtare, spre apus, brâul de argint al râului Malini licărea blând înainte de a se pierde în valurile tulburi ale sfântului Ganga care curge la vale, la miazăzi, cale de două zile de-aci. Satul Ram, câteva colibe sărace de lemn necioplit, era răsfirat pe

coasta ușoară. Căsuțele rare, cu loc de pășune printre ele, păreau niște movile cenușii în verdele moale al câmpului.

Păstorul, cu copilul în brațe, urca voios pe cărarea bătătorită de pașii credincioșilor, spre codrul de kesara. O gazelă, cu ochii mari și curioși, îl întâmpină la marginea pădurii. Kaurava se bucură; era semn bun. Printre crengile cedrilor razele soarelui țeseau păienjeniș de aur. În văzduh mirosul florilor roșii de patală se îmbina cu gâlceava cetelor de maimuțe care se avântau speriate din copac în copac. Țipetele lor răsunau ascuțite ca niște tășuri de pumnale, spintecând val-vârtej liniștea codrului.

Kaurava ajunse găfâind în poiana sfântă, străbătută de un pârau stăvilat în care înțeleptul cu ucenicii săi își faceau băile de pocăință. Coliba sfântului era proptită de trunchiul unui copac prăvălit de furtuni. Primprejur, veșminte de scoarță, agățate de crengi, se uscau la soare. Înaintea colibei, la marginea pâraului, bătrânul cu barba albă până-n brâu se închina, cu ochii pierduți în lumina soarelui, nemișcat ca un stâlp de piatră. Îmbătat de fericirea copilului, păstorul porni să treacă prin pârau, din sus de locul de scaldă. Înainte însă de a atinge apa cu picioarele-i necurate, auzi ca un tunet mânios:

— Nûm!

Se opri înspăimântat. Era avertismentul pustnicului, supărat că-i tulbura rugăciunea. Se ghemui pe iarbă, la mal, cu odorul în poală. Pe fața-i dogorâtă de arșițe, bucuria alungă îndată teama. De peste pârau soseau, ca niște îndemnuri, rugăciunile către Surya, stăpânul soarelui. Buzele moșneagului parcă nici nu se mișcau și totuși cuvintele pluteau în văzduhul îmbălsămat ca niște flori sfinte nevăzute:

— Ca tâlharii se ascund stelele și noaptea dinaintea ta, Surya, atotvăzătorule! înalță-te peste mulțimea de zei și oameni, deasupra marelui nesfârșit, să cercetezi cerul lui Indra! Șapte armăsari roșii poartă carul tău, Surya cu

plete de raze, Luminătorule! Urcându-te în cerul-cerurilor, mântuiește-mă de groaza întunericului, Mărinimosule, și alină durerile inimii mele, Binefacătorule! Surya, Surya!

Când isprăvi închinăciunile, înțeleptul făcu semn lui Kaurava să se apropie, dar din jos de locul scaldei. Păstorul se supuse și trecu prin apa până-n genunchi, sfios parc-ar fi luat o baie de curățirea păcatelor.

Marele rishi îl aștepta, așezat pe o blană de antilopă, având alături toiagul cu șapte noduri. În dosul colibei, trei ucenici bătrâni se căzneau să aprindă focul de jertfă, frecând o uscătură de lemn sami pe o buturugă de măsline. Kaurava se aruncă la picioarele sfântului și-i sărută haina de scoarță aspră, udă de baia dimineții.

— Stăpâne prea milostive, uite copilul meu! bălbăi dânsul. Binecuvântează-l!

Înțeleptul luă copilașul în mâinile-i cu pielea zbârcită ca și scoarța hainelor, îl privi lung și rosti:

— Fii frumos ca cei doi Asvini, fii nobil ca regele Yayati, fii darnic ca Rantiveda, fii cucernic și drept ca Siva, fiul lui Usinar!

Kaurava se avântă iar la picioarele moșneagului și i le îmbrățișă cu mai mare izbucnire evlavioasă. Dacă marele înțelept a binecuvântat copilașul cu aceleași cuvinte, înseamnă negreșit că clipa nașterii a fost pe placul zeilor eterni. Apoi, luându-și odorul, adăogă întrebător:

— E întâiul născut din sângele meu, milostive rishi, și l-am numit Mahavira!

— Mahavira! oftă bătrânul cu ochii în depărtare și repetă îngăduitor: Mahavira...

Aprobarea înțeleptului desăvârși fericirea păstorului care își zise în sine:

— Marele erou înseamnă numele Mahavira, marele Vishnu să-l ocrotească!

Kaurava era toată ziua cu vitele și cu grijile vieții. Radha, tânără și copilăroasă, rămânea cu copilașul. Cu dragostea ei s-a făcut Mahavira de șapte ani. Era blând ca maică-sa, avea ochii ei negri și sufletul ei visător. Asculta mai bucuros poveștile ei cu regi, viteji, cu brahmani făcători de minuni, cu lupte nesfârșite între neamuri de eroi, decât să se joace cu copiii din sat. Pe urmă însă Mahavira trebui să treacă alături de tatăl său, să păzească vitele. Povestirile minunate îl urmăreau mereu. Era harnic și alergător, încât Kaurava putea fi liniștit în privința viitorului bogățiilor sale. Dar în ochii copilului ardea un foc înăbușit care-l umplea de grijă.

Când ajunse de două ori șapte ani, Mahavira întrecea în cuminenie chiar pe tatăl său Kaurava, căruia soarta nu-i mai dăruise altă odraslă. Înțelepciunea copilului acum îl înfricoșa. Se sfătuia deseori cu Radha și femeia, rămasă tot nesocotită, dorea să-l vadă pe Mahavira luptător în oastea regelui Arjuna. Kaurava clătina din cap, uluit. În mintea lui de vaisya nu puteau prinde rădăcini asemenea gânduri. El multe nu știa și nici măcar nu bănuia din tainele lumii. Avea închipuirea de altar în fața colibei, pe care făcea zilnic jertfe obișnuite, cerând marelui Vishnu, în vorbe simple, belșug în prăsilă vitelor, iarbă grasă și vreme bună, ori rugându-l umil să-l ferească de fiarele sălbatice pe el și cireada sa. Pentru dânsul Vishnu și Siva erau tot. Alte nume de zei și regi, cuprinse în rugăciuni învățate din copilărie, aveau în inima lui răsunet misterios. Îl înspăimântau doar ca duhurile rele Rakshas. Își simțea totuși neștiința ca o povară și de aceea se frământa pentru Mahavira.

Într-un amurg apoi luă copilul de mână și porniră spre poiana sfântă.

— Stăpâne, primește pe Mahavira să te slujească și să se lumineze din rămășițele înțelepciunii tale! zise Kaurava închinându-se. Să afle din gura ta sfântă ceea ce mintea mea proastă nu e în stare să-l învețe!

Înțeleptul tăcu îndelung. Se uită de două ori în ochii copilului, luminoși și cuminți. Răspunsul era greu. Brahmanul se murdărește chiar numai vorbind cu oamenii necurați. Și totuși vorbi:

— Să vie dimineța și seara, înainte de rugăciune, să usuce hainele ucenicilor.

Mahavira mergea voios în poiana sfântă de câte două ori pe zi. Sărguința lui plăcu ucenicilor care întâi, de frică să nu se murdărească, nici nu se uitară la dânsul. Începură să-i vorbească și în cele din urmă îl îndrăgiră, spre mulțumirea brahmanului însuși.

Multe luni de zile se duse Mahavira în poiana sfântă, în mijlocul ucenicilor marelui înțelept, și mintea i se deschise ca o floare sub sărutarea soarelui. Începea să înțeleagă lucruri despre care nici nu visase, dar care zăceau amorțite în inima lui. Cerul și pământul își deschideau tainele și se populau cu ființe vii, cârmuitoare de lumi. Sufletul nu se mai simțea singur nicăieri.

Era însă de nouăsprezece ani și inima lui avea tresăriri ciudate. Se temea de Yama, judecătorul din împărăția morților, se închina în fața lui Vishnu, marele stăpân al zeilor, iubea pe Siva, domnul pământului, și pe Lakshmi, soția mult iubită a lui Vishnu, și pe Indra, stăpânitorul cerului albastru, și pe Surya, soarele binefăcător care-și poartă prin văzduh carul cu șapte armăsari roșii mânați de regina zorilor Aruna, și pe toți cei treizeci și trei de zei din Brahman. Dar în sufletul lui mai viu trăia Kama, copilul frumos, călare pe papagal, cu arcul de trestie împletit cu flori și în tolbă cu cinci săgeți de sirișa. În vreme ce brahmanii își împlineau pocăința zilnică, scufundați în contemplarea sufletului lor, Mahavira privea, cu inima dornică, desigur codrului, așteptând parcă să se ivească o fecioară cerească Apsara să-l mângâie și să-i șoptească vorbe frumoase. Încet-încet, dorul i se înfiripă în ochii sufletului: o fecioară subțire, mlădioasă, învăluită într-o haină străvezie care-i alintă formele, cu ochii verzi ca pajiștea spălată de rouă înainte

de arătarea trandafirului Aruna. O vedea răsând: gura ei era roșie ca lotusul cel mai scump.

În vremea aceea brahmanii îi vorbeau deseori despre taina tainelor:

— Numai Unul este fără Al Doilea și această singură realitate este Atman. Cel ce se coboară în adâncimea sufletului său găsește acolo pe Atman, lumea cea adevărată unde nu e deosebire între ce a fost și ce va fi, între ce este și ce pare a fi, căci numai mintea omenească, neputincioasă de a cuprinde tot, a născocit împărțirile care sunt pricina tuturor neînțelegerilor. Inima omului dezleagă ușor toate tainele. Inima e cheia înțelepciunii.

Mahavira se simțea aievea pe calea adevărului. Inima lui înțelegea și râvnea scânteia care să aprindă focul cel mare.

— Trebuie să vie fecioara, își zicea dânsul, pitulându-se mereu în același loc, nemișcat, cu ochii spre același colț al poienei sfinte.

Și, socotind că numai acolo, sub scutul marelui brahman, poate să se apropie de el fecioara cerească, hotărî să rămâie în slujba sfântului toată viața. Tălmăci tatălui său gândul ce-l poartă, dar Kaurava se spăimântă.

— Înțelepciunea îndepărtează pe om de cumițenie, își zise Kaurava, încercând să se împotrivescă cu vorba hotărârii feciorului.

Mahavira însă avea mai multă putere în cuvinte. Spuse că marele înțelept ar fi mai binevoitor dacă l-ar vedea gata să-și dăruiască întreaga ființă pentru mântuirea veșnică. Numai la orașe, unde se adună toată stricăciunea omenească și unde chiar brahmanii se tăvălesc în ticăloșie, omul păcătos e osândit să rămână în vecii vecilor în aceeași varna. Iar de nu l-ar primi înțeleptul să trăiască mereu în poiana sfântă, el e în stare să se ascundă în singurătatea codrului, să se hrănească numai cu iarba musta ca porcii și totuși să aștepte ivirea fecioarei cerești Apsara care-i va aduce mântuirea cea mare.

Auzindu-l Kaurava vorbind așa, se înspăimântă mai rău, încât nici nu îndrăzni să întrebe ce are să se aleagă mai târziu de vitele lor dacă Mahavira, singurul său vlăstar, va părăsi pentru totdeauna vatra părintească? Se sfătui cu Radha: ce-i de făcut? Și, după șapte zile de sfat, hotărâră să-l însoare. Înainte de a-i spune gândul lor, trebuiau să-i găsească o fată bună, harnică și cu avere. Radha se însărcină s-o dibuiască. Ea cunoștea mai bine pe toți oamenii din sat, până și copiii. Totuși ceru și povețele câtorva bătrâne iscusite în asemenea treburi. Se opriră asupra fetei Anuya a lui Durga. Se duse însuși Kaurava să se tocmească. Durga avea multe vaci și oi, un câmp de orez și robi fără număr care prindeau peștele din râul Malini, îl cărau la oraș și aduceau în schimb câte trebuiau gospodăriei. După ce se înțeleseră din preț, Kaurava chemă pe Radha și cerură să vadă pe Anuya. Le plăcu. Era o fată voinică, cu picioarele mari, cu mâini mari, cu sânii mari și cu nasul mic. Era bună de muncă și de mamă.

Mahavira se întristă când află porunca părinților. Trebuia să se supună, căci Kaurava era stăpânul și tatăl său. Inima lui însă plângea. Încă nu cunoscuse femeie. Se duse la marele rishi și-i imploră, oftând, binecuvântarea. Își luă rămas bun de la brahmanii ucenici și de la fecioara cerească pe care o așteptase în zadar.

3

Mahavira se mai ducea din când în când în poiana sfântă, acum însă ca un străin de viața înțelepților. Era primit acolo ca și ceilalți nevoiași de primprejur care veneau să se închine marelui rishi și să-și pocăiască astfel sufletele.

Într-o zi un brahman din poiana sfântă căută acasă pe Mahavira. Înțeleptul înțelepților, mânat de o poruncă cerească, vrea să plece de îndată la Hastinapur, cetatea sfântă a regilor. N-a spus nimănui de ce, dar ucenicii bănuiau că vrea să dojenească pe regele Arjuna. Înțeleptul are aproape

o sută de ani și este slăbit la trup de posturi și rugăciuni, încât nu poate porni la drum așa de lung, singur. Ucenicilor le-a poruncit să rămâie în poiană să urmeze neîntrerupt pocăința. Pe Mahavira l-a ales să-l însoțească. Deci să se pregătească.

Se făcu fierbere în satul Ram pentru cinstea nemai-pomenită ce dobândise Mahavira din senin. Se zicea că fiul lui Kaurava are să ajungă dvija, de vreme ce înțeleptul l-a ales soț în călătoria cea mare. Kaurava era mândru și jertfi un vițel alb lui Vishnu, în semn de bucurie, iar Anuya și Radha se apucară, plângând, să-i gătească merinde bogate. Mahavira însă, ascultând sfatul ucenicilor, dăruie merindea săracilor și nu luă de-acasă decât blana leopardului pe care-l ucisese cu doi ani în urmă. Femeile se bociră mai tare, iar Kaurava îi făgăduie să aibă grijă de nepoței și să-i crească, orice s-ar întâmpla.

Satul întreg, cu mic și mare, i-a petrecut până la țărmul râului Malini. Marele înțelept, fiul lui Vasishtha, purta obișnuitul veșmânt de scoarță încins cu brâul de brahman, era desculț și avea în dreapta toiaagul cu șapte noduri. Barba-i albă flutura în adierea vântului, cu sclipiri de argint vechi, întocmai ca și coamele sfinte Himalaya în miezul zilelor de vară. Cu mâna stângă se sprijinea pe brațul puternic al lui Mahavira care, înalt, chipeș, lat în umeri, cu plețele negre și cu blana de leopard strânsă pe coapse, avea în ochii cumiți luciri de bucurie tainică și de umilință pioasă. Nu se uitară deloc înapoi, nici măcar la despărțire, spre mulțimea care-i binecuvânta urându-le sănătate și noroc la drum.

Merseră șapte luni de zile, trecură prin șapte orașe și de șapte ori șapte sate și peste nenumărate pârauri și ape mari. Când oboseau, poposeau unde se nimerea. Mâncau poame și rădăcini găsite în cale. Pretutindeni lume multă îi privea trecând, căci înaintea lor alerga vestea că marele înțelept, fiul lui Vasishtha, merge să dojenească pe regele Arjuna. Și norodul se temea parcă s-ar fi coborât însuși atotputernicul Vishnu pe pământ. Urcară munți și coborâră

văi multe, străbătura codri sălbatici și câmpii mănoase până ce ajunseră la apele sfântului Ganga, cel cu ostroave multe și cu tufșuri nepătrunse de trestia vetasa. Zăboviră șapte zile în Doab, pe urmă merseră mai departe, acum mereu prin câmpuri nesfârșite de orez. Sosiră la inima sfântului Ganga, trecură dincolo, înaintară până la sfânta Djamuna cu apele limpezi albastre-verzui și iară veniră în Doab, luând-o spre răsărit, Apoi, într-o dimineață, Mahavira văzu, în fundul zării, zidurile cetății regale și murmură:

— Hastinapur...

Brahmanul însă nu ridică ochii, parcă i-ar fi fost scârbă.

Vestea se îngroșa cu cât se apropia de cetate. Un negustor viclean dădu de știre tuturor că însuși Durvâsa, cel mai strașnic dintre sfinții brahmani, s-a coborât din Himalaya cu blestemele zeilor. Un pescar pios spunea, dimpotrivă, că blândul și înțeleptul Narâda, fiul lui Brahma, vestitorul zeilor, vine cu o solie de binecuvântare de la Siva. Cei mai mulți credeau totuși că cel ce sosește trebuie să fie chiar Vasishta, brahmanul sfânt ucis odinioară de către regele Kansa după indemnul frumoasei Nisumba, adăugând că mai poartă în piept săgeata otrăvită ca un semn al răutăților regești de totdeauna.

Orașul sfânt Hastinapur creștea mereu în fața drumetilor, pe o spinare de deal, închizând zarea. În mijloc, pe colina turtită, deasupra zidurilor înconjurătoare înalte de zece coți, se ridicau pereții de marmură roșie ai palatului regal cu șapte rânduri de coperișuri piramidale, între coroanele verzi ale platanilor seculari ca niște evantaiuri uriașe. Împrejurul cetății, din trei părți, se oploșea orașul, cuprinzând, în peste zece mii de case, mai mult de o sută de mii de suflete.

O sută de trepte de piatră albă și apoi o alee de platan, prunduită cu multă grijă, coborau din cetate, la mieznoapte, spre Ganga, la scaldătoarea regelui. În Hastinapur, cetatea cu șapte porți, era frământare ca într-un furnicar. Oamenii ieșeau în fața caselor, se sfătuiau, se adunau în pâlcuri pe

ulicioarele fără număr și se uitau mereu spre Doab, să zărească pe marele rishi. Din când în când câte-un îndrăzneț se repezea cu vești la poarta apuseană a cetății, păzită de soldați mulți cu spete scurte și lănci cu vârfuri de aramă, așezați pe două rânduri; frunzașul umblând de ici-colo, semeț, nici nu voia să audă. Abia când un bătrân cărunt spuse că fiul lui Vasishta a sosit la marginea orașului sfânt, mai-marele oștilor șovăi. Trimise șapte oameni să cerceteze dacă-i adevărat, iar el intră grabnic în cetate să vestească pe regele Arjuna care se întorsese de curând, împreună cu prietenii săi, de la o mare vânatoare de gazele.

Înțeleptul înțelepților, proptindu-se pe umărul lui Mahavira, urca greu ulițele spre cetate. Aripile porții de aramă erau larg deschise. Ostașii căzură în genunchi și-l lăsară să treacă, copleșiți de spaimă. Mulțimea rămase la poartă ca în preajma unei mari nenorociri.

Alături de înțeleptul care mergea cu pleoapele strânse ca să nu mai vadă zădărniciile lumești pierzătoare de suflete și care totuși înainta drept spre țintă parcă ar fi cunoscut locurile și cărările mai bine ca paznicii ori chiar însuși regele, Mahavira se uita împrejur uimit și fermecat. Pagoda cu numeroasele cINTRI susținute de stâlpi de granit cu bazinurile pentru scaldete zilnice ale brahmanilor, cu copacii pentru uscarea hainelor lor, cu purohitarii în veșminte albe și brău roșu încremeniți în contemplație pioasă ca niște bolovani uitați acolo de mult, apoi staulele elefanților de război cu sutele de îngrijitori, casele marilor sfinți, cu coloanele de piatră și cu coperișuri și cături multe, și în sfârșit palatul regelui Arjuna, cu terase deschise, adumbrite cu învelitori de purpură, sprijinite pe coloane răscucite de bambu, cu trepte albe de marmură - toate i se păreau minuni din basme. Își amintea povestirile din copilărie și-și zicea că ceea ce i-a fost dat să vadă aieva, acum, e mai presus de închipuirile lui de odinioară.

Pășeau numai pe cărări presărate cu prundiș cernut, străjuite ici de platan falnici, colo de câte un mango stufos,

dincolo de un kesara cu ramurile tremurătoare. Cotiră pe o alee spre palatul regelui. În dreapta, la vreo douăzeci de pași, pe oglinda unui lac cu apa albastră ca undele sfintei Djamuna, se alintau perechi aurii de ciakravaka, rața minunată a brahmanilor. Mahavira întoarse privirea peste capul înțeleptului. Un lanț de fecioare zglobii, în văluri subțiri ce le înmuiau trupurile gingașe, se fugăreau împrejurul lacului, răsând, chemându-se... Lui Mahavira i se părea că vede aieva o ceată de fecioare cerești, cum le visase el altădată în poiana sfântă. Inima îi bătea de o bucurie nemărginită. Între ele zări una cu trupul plâpând ca trestia încovoiată de mângâierea zeului Vayu. Tocmai se desprinsese din cerc, acoperindu-și cu mâinile albe sâniile ce tremurau de oboseală ca două porumbițe înfricoșate. Auzi pe celelalte strigând-o cu drag:

— Navamalika!... Navamalika!

Fecioara se întoarse și Mahavira îi întâlni ochii mai verzi ca pașiștea ce împrejmua locul. În blândețea lor tainică Mahavira își citi într-o singură clipire tot trecutul și viitoriul. Privirea lor îi deschidea parcă porțile cerului și-i arăta calea unirii eterne în Brahma.

Văzându-l, râsul fecioarei încremeni pe buzele umede. Tovarășele ei o chemau, zicându-i în glumă:

— Ce e cu tine, Navamalika?! Nu cumva te-a lovit vreo săgeată de sirișă din arcul înflorit al șăgalnicului Kama?

Ea nu auzea glasurile lor. Îl vedea numai pe el și el era acum toată lumea ei.

Mahavira și Navamalika simțeau, în aceeași clipă, că s-au mai văzut, că se cunosc din vecii vecilor și că soarta lor e împlinită pentru totdeauna.

— Mahavira! mormăi înțeleptul aspru, băgând de seamă că însoțitorul său se gândea sa se oprească.

Trebui să-și urmeze calea alături de moșneagul sfânt; ochii lui însă rămaseră vrăjiți înapoi la gingașa Apsara care stătea în același loc ca o vedenie fermecătoare de suflete.

— Navamalika! își zicea Mahavira. Are numele celei mai gingașe flori și într-adevăr ea e floarea cea mai scumpă din lumea lui Siva!

— Mahavira! își zicea Navamalika. Numele lui e marele bărbat și într-adevăr nu poate să fie sub cerul lui Indra bărbat mai mare ca dânsul!

Cei doi drumeți suiră treptele terasei, trecură prin săli minunate, printre curteni în veșminte strălucitoare de pietre scumpe, și ajunseră în fața tronului. Regele Arjuna ședea falnic în scaunul de aur, având la stânga pe femeia care-i născuse trei feciori. Împrejurul tronului stăteau celelalte șaptezeci și șapte de femei ale puternicului rege, toate tinere și frumoase, ca niște nestemate într-o coroană domnească, toate îmbrăcate numai în văluri țesute din fir de aur și de argint și împodobite cu diamante, încât sala scânteia de focurile ochilor și ale pietrelor prețioase. În dreapta și în stânga veneau sfetnicii regelui, cu toiagele de bambu, cu bărbile îngrijite, apoi, mai departe, fruntașii castei, cu haine aspre, înarmați până-n dinți. Puțin la o parte se afla marele purohita, arhiereul casei regale, înconjurat de sacrificatorii cu știința de la bahvrica, de cântăreții versurilor săman, blânzii udgâtar, apoi de potrivitorii jertfelor, ucenici de-ai școlii Yayurveda, și în sfârșit de paznicii tuturor sacrificiilor, neîndurătorii atharva, îngrijitorii celor ce s-au întâmplat și încă nu s-au împlinit.

Mahavira însă parcă nu mai vedea nimic. În sufletul lui nu mai trăia decât fecioara Navamalika. Abia în fața tronului se mai dezmetici puțin, auzind glasul dârz al marelui pustnic:

— Te dojenesc, rege Arjuna! Șapte luni și șapte zile am umblat ca să-mi târăsc bătrânețile până la tine și să-ți strig în față: oprește-te! Ai uitat poruncile sufletului, te-ai înconjurat de femei fără număr și te-ai lăsat copleșit de poftele stârnite în inima ta slabă de lacoma zeiță Rati. Pilda ta a cuprins întreaga țară, de la un capăt la altul, și toate cele șapte ostroave care împlinesc pământul. Tu ai îndemnat